

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
για την απόφαση του ΕΔΔΑ στην υπόθεση Χ κατά Ελλάδος
(αρ. προσφυγής 38588/21), 13 Φεβρουαρίου 2024

Η υπόθεση αφορούσε τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας ότι οι ελληνικές αρχές δεν διεξήγαγαν αποτελεσματική έρευνα σχετικά με την καταγγελία βιασμού της από μπάρμαν ξενοδοχείου τον Σεπτέμβριο του 2019, όταν ήταν 18 ετών και βρισκόταν σε διακοπές με τη μητέρα της. Ισχυρίστηκε επίσης ότι η ποινική διαδικασία δεν πληρούσε τα απαιτούμενα πρότυπα και ότι οι αρχές είχαν παραβιάσει την υποχρέωσή τους να παράσχουν αποτελεσματική νομική προστασία και να την προστατεύσουν ως θύμα έμφυλης βίας.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) επεσήμανε αρχικά ότι το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση υποθέσεων σεξουαλικής βίας στην Ελλάδα, αν και ήταν επαρκές, εν προκειμένω δεν εφαρμόστηκε ορθά στην πράξη. Οι αρχές δεν διεξήγαγαν την ποινική έρευνα της υπόθεσης κατά τρόπο αποτελεσματικό και δεν ενημέρωσαν επαρκώς την προσφεύγουσα για τα δικαιώματά της, όπως το δικαίωμά της σε νομική συνδρομή και σε παροχή κατάλληλης διερμηνείας. Επιπλέον, δεν ελήφθησαν επαρκή μέτρα ώστε να μετριαστεί η οδυνηρή εμπειρία της τόσο κατά τη διάρκεια της αλληλεπίδρασής της με την αστυνομία όσο και της ιατρικής εξέτασης. Μάλιστα, η προσφεύγουσα αναγκάστηκε να συναντήσει τον κατηγορούμενο στο νοσοκομείο αλλά και κατά τη διαδικασία αναγνώρισης.

Εξάλλου, ούτε η εισαγγελία ούτε το δικαστήριο έλαβαν υπόψη τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπόθεσης από την οπτική γωνία της έμφυλης βίας· δεν συνεκτίμησαν την ιδιαίτερη ψυχολογική κατάσταση στην οποία βρισκόταν η προσφεύγουσα και δεν προέβησαν σε καμία σοβαρή προσπάθεια για να αποσαφηνιστούν οι περιστάσεις και τα στοιχεία της υπόθεσης.

Χωρίς να εκφράζει κάποια θέση ως προς την ενοχή του κατηγορουμένου, το ΕΔΔΑ διαπίστωσε ότι οι ανακριτικές και δικαστικές αρχές δεν είχαν διερευνήσει επαρκώς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας περί βιασμού. Οι παραπάνω διαπιστώσεις του Δικαστηρίου επιβεβαιώνονταν περαιτέρω από τη Βασική Έκθεση Αξιολόγησης της GREVIO για την Ελλάδα που εκδόθηκε τον Νοέμβριο του 2023, στην οποία εκφράστηκε ανησυχία για τα χαμηλά ποσοστά καταδικαστικών αποφάσεων που καταδεικνύουν, μεταξύ άλλων, ότι οι διαδικασίες διερεύνησης δεν είναι αποτελεσματικές.

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο του Στρασβούργου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπήρξε παραβίαση των άρθρων 3 (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) και 8 (δικαίωμα σε σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.